

Afdeling	: R&E - Algemeen	B&W-voorstel: DJ-1283307
Naam opsteller voorstel	: Ralph van den Waardenberg (0495-575683)	Zaaknummer: 1283278
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Mobiliteitsplan Weert 2030

Voorstel

1. Het Mobiliteitsplan als bouwsteen te laten fungeren voor de Omgevingsvisie.
2. De raad voorstellen: Het Mobiliteitsplan Weert 2030 vast te stellen.
3. De raad voorstellen: Kennis te nemen van het bijbehorende meerjarig uitvoeringsprogramma mobiliteit met activiteiten, projecten en onderzoeken
4. De raad voorstellen: In te stemmen met de eerste trede van het uitvoeringsprogramma (2021-2023) en hiertoe in te stemmen met het aanwenden van het reeds gereserveerde deel van € 400.000 uit de reserve energietransitie.

Inleiding

In 2019 is gestart met het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP). Het GVVP bestaat uit drie onderdelen:

1. Mobiliteitsvisie (vastgesteld door de gemeenteraad in december 2019)
2. Mobiliteitsplan
3. Meerjarenuitvoeringsprogramma (MUP)

Door de gemeenteraad is op 18 december 2019 de Mobiliteitsvisie vastgesteld, als eerste onderdeel van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). Het GVVP is het beleidsplan voor verkeer en vervoer voor de komende jaren. De Mobiliteitsvisie is met de input van circa 80 betrokkenen opgesteld en geeft vooral antwoord op de vraag: waarom is mobiliteit belangrijk voor Weert? De visie geeft een beeld tot 2030 en is opgebouwd rondom de 5 speerpunten te weten:

- Lopen en fietsen
- Regionale bereikbaarheid
- Verkeersveiligheid
- Toegang tot mobiliteit
- Beleving openbare ruimte

Weert, 8 februari 2021	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 9 maart 2021

Nummer: 14

De secretaris,

Dit voorstel heeft betrekking op onderdeel 2 (het plan) en 3 (het uitvoerings-programma).

Daarnaast sluit dit GVVP aan bij de reeds vastgestelde routekaart energie en landbouwvisie. In het kader van de nieuwe omgevingswet is de gemeente Weert bezig met het opstellen van een nieuwe omgevingsvisie, die in 2022 in definitieve vorm aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Het Mobiliteitsplan kan gezien worden als bouwsteen voor de omgevingsvisie. In deze omgevingsvisie sluit het GVVP aan op de thema's uit de omgevingswet, denk hierbij aan: gezondheid, duurzaamheid, welzijn, toerisme en recreatie, economie, etc.

Het voorliggende Mobiliteitsplan is voorbereid met de ambtelijke stakeholders, externe werkgroepen en bestuurlijke stuurgroep. Het vertrekpunt voor het opstellen van dit Mobiliteitsplan is de reeds vastgestelde Mobiliteitsvisie in december 2019 en de daarin genoemde speerpunten en ambities.

Beoogd effect/doel

Met het Mobiliteitsplan is de Weerter ambitie en visie vertaald naar concrete doelen en perspectieven. De doelstellingen geven houvast in het behalen van de beleidsambities op het gebied van Mobiliteit, maar ook op het gebied van andere majeure beleidsterreinen zoals: gezondheid, duurzaamheid, welzijn, toerisme en recreatie, economie etc.

Argumenten

- 1.1. *Het Mobiliteitsplan dient als bouwsteen voor de Omgevingsvisie.*
Het Mobiliteitsplan biedt ruimte om te zijner tijd bijstellingen te doen m.b.t. aangedragen doelstellingen en ambities vanuit andere beleidsterreinen die nu wellicht niet meegenomen zijn of nog niet aan de orde zijn op dit moment. Door dit plan als bouwsteen aan te merken, wordt geborgd dat dit plan aan verandering onderhevig is.
- 2.1. *Het Mobiliteitsplan is de uitwerking van de reeds door de gemeenteraad vastgestelde mobiliteitsvisie.*
In 2019 is door de gemeenteraad de mobiliteitsvisie vastgesteld. Het nu voorliggende Mobiliteitsplan is het tweede deel van het totale GVVP. In dit mobiliteitsplan maken we de speerpunten uit de mobiliteitsvisie concreet. De hoe-vraag staat hierbij centraal. Hoe draagt mobiliteit bij aan het realiseren van de ambities van de gemeente Weert? We vertalen hiervoor de speerpunten naar concrete doelstellingen en maatregelen voor de komende tien jaar. Het resultaat daarvan is een kaart die laat zien hoe het mobiliteitssysteem van de gemeente Weert er over tien jaar uitziet. Het mobiliteitsbeleid van Weert reikt verder dan het oplossen van verkeerskundige knelpunten in onze gemeente. Met het mobiliteitsbeleid helpen we de ambities van Weert waarmaken. Maatregelen die uit dit beleid voortkomen, moeten de doelstellingen van andere beleidsprogramma's ondersteunen, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, duurzaamheid, welzijn, toerisme en recreatie, economie, etc. Met het mobiliteitsbeleid kijken we daarom zoveel mogelijk naar de dwarsverbanden met andere beleidsvelden.
- 2.2. *Met het vaststellen van het Mobiliteitsplan wordt het beleid op het gebied van mobiliteit en verkeer geactualiseerd.*
Het huidige GVVP dateert van 2006. De denklijn uit dit GVVP sluit niet meer aan bij de veranderende vraag naar mobiliteit in de nabije toekomst.

- 2.3. *Er wordt aangesloten bij de Waarden uit Werken aan Weert 2030 (WaW 2030)*
In het programma Weert koerst op verbinding (2018 - 2022) is besloten om een maatschappelijk breed gedragen toekomstvisie op te stellen. Deze strategische visie legt het fundament voor toekomstig beleid en toekomstige keuzes op bijna alle beleidsterreinen. De speerpunten uit de mobiliteitsvisie en de doelstellingen uit het mobiliteitsplan sluiten aan bij de waarden zoals geformuleerd in WaW 2030 (goed wonen voor elke doelgroep, iedereen doet mee, natuurlijke en landschappelijke kwaliteit, duurzaam en innovatief ondernemen en leven en goed ontsloten en verweven met de regio).
- 2.4. *Met het vaststellen van het nieuwe mobiliteitsplan wordt aangesloten op de recente maatschappelijk en demografische ontwikkelingen en behoefte van de samenleving.*
Bij het opstellen van dit mobiliteitsplan staat de behoefte van de samenleving centraal. Welke ambitie hebben inwoners en ondernemers, welke knelpunten ervaren zij en welke wensen spelen er? En hoe kunnen we met het mobiliteitsbeleid de wensen, knelpunten en ambities oppakken? In de mobiliteitsvisie hebben we de maatschappelijke behoefte vertaald naar speerpunten en ambities. In het mobiliteitsplan vertalen we de wensen en knelpunten naar concrete oplossingsrichtingen.
- 2.5. *Het Mobiliteitsplan sluit aan op de opbouw van de Omgevingsvisie die wordt opgesteld voor de gemeente Weert.*
Het Mobiliteitsplan kan gezien worden als een bouwsteen in het kader van de Omgevingsvisie. Het Mobiliteitsplan biedt ruimte om te zijner tijd bijstellingen te doen m.b.t. aangedragen doelstellingen en ambities vanuit andere beleidsterreinen die nu wellicht niet meegenomen zijn. Het is een dynamisch document, mede gezien de aan verandering onderhevige toekomst op het gebied van Mobiliteit.
- 2.6. *De gemeenteraad en het college zijn tussentijds betrokken bij de totstandkoming van het Mobiliteitsplan.*
Nadat de gemeenteraad de Mobiliteitsvisie in december 2019 heeft vastgesteld, zijn in 2020 werksessies georganiseerd met commissie- en raadsleden. Hierbij zijn zij op een informele wijze betrokken bij de vertaling van de visie naar concrete doelen en perspectieven. Hiervoor zijn twee avonden georganiseerd. De input die hier is opgehaald, heeft mede geleid tot het uiteindelijke Mobiliteitsplan (zie bijlage "Presentatie Raadssessie Aanpak GVVP" en bijlage "Presentatie Raadssessie Droomscenario Speerpunten". Om de gestelde doelen te kunnen bereiken is als afsluiting ook het uitvoeringsprogramma toegevoegd om een beeld te geven van de mogelijke investeringen.
- 2.7. *In het mobiliteitsplan is motie 6205 inzake verbetering van fietsverbindingen opgenomen.*
De betreffende motie gaat over het inzichtelijk maken van de fietsverbindingen en de knelpunten hiervan. In het mobiliteitsplan en het programma zijn een aantal grote knelpunten specifiek benoemd. In het uitvoeringsplan zijn tevens acties opgenomen om meer data te verzamelen over fietsroutes, zodat op de juiste plekken toekomstige investeringen kunnen worden gedaan.
- 2.8. *Bij de totstandkoming van het mobiliteitsplan is volgens de lijn met de omgevingsvisie gebruik gemaakt van burgerparticipatie.*
De Omgevingswet ziet erop toe dat bij de totstandkoming van (nieuwe) plannen een vorm van participatie plaatsvindt. Bij het opstellen van de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan hebben we een externe begeleidingsgroep betrokken. Deze groep bestaat uit vertegenwoordigers van de samenleving die:

- Dankzij een uitgebreid netwerk weten wat er speelt in onze gemeente.
- Specifieke kennis hebben die de kwaliteit van het mobiliteitsbeleid beter maakt.
- Een belangrijke rol spelen bij het uitvoeren van de maatregelen uit het Mobiliteitsplan.

Samen met deze groep is in verschillende bijeenkomsten een beeld geschetst van de wensen en ambities van de Weerter samenleving, een prioritering aangegeven in de opgestelde speerpunten en nagedacht over de maatregelen die we kunnen treffen om de ambities en speerpunten vanuit de visie waar te maken.

Voor de externe begeleidingsgroep hebben we o.a. uitgenodigd: een aantal grote werkgevers, verschillende ondernemersverenigingen, wijk- en dorpsraden en belangenvertegenwoordigers zoals, Stichting toegankelijk Weert, Fietsersbond, scholen, LLTB. Voor het opstellen van het Mobiliteitsplan hebben we een aantal individuele gesprekken gevoerd met specifieke (maatschappelijke) organisaties, zoals Centrummanagement, Parkmanagement, Punt Welzijn, Arriva, en NS, om zo een compleet beeld te krijgen van de behoeften die er spelen in Weert en de regio. De inzichten uit deze gesprekken hebben we meegenomen bij het opstellen van het Mobiliteitsplan.

Tijdens zes wijk- en dorpsbezoeken zijn we op 2 november 2019 in gesprek gegaan met 189 personen in Stramproy, Leuken, Weert Centrum, Moesel, Boshoven en Molenakker. Met de bewoners van deze wijken en kernen hebben we gesproken over wat zij belangrijk vinden en hoe het mobiliteitsbeleid kan bijdragen aan het realiseren van hun wensen en behoeften.

- 3.1. *Het uitvoeringsprogramma is de doorvertaling van het Mobiliteitsplan naar activiteiten, projecten en onderzoeken.*
Om de genoemde doelstellingen in het Mobiliteitsplan te behalen is een meerjaren uitvoeringsprogramma opgesteld waarin inzichtelijk is gemaakt wat de komende jaren aan activiteiten, projecten en onderzoeken nodig is. Omdat mobiliteit in een transitie zit, is een verdeling gemaakt tussen 2021 t/m 2023 (nu), 2024 tot 2030 (straks) en van 2030 en verder (later).
- 3.2. *De gemeenteraad wordt gevraagd kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma, specifiek de activiteiten, projecten en onderzoeken in het 'nu' (2021 – 2023).*
Dit uitvoeringsprogramma is opgebouwd uit drie treden. De focus ligt op het 'nu' (2021 – 2023) waarbij voor deze periode voorlopig geen aanvullende middelen nodig zijn (buiten de reservering vanuit de routekaart Energie voor Mobiliteit). Mocht blijken dat aanvullende middelen benodigd zijn dan komen we in principe met een prioriteit in de begroting van 2022 en 2023 naar de gemeenteraad terug. Daarnaast is het denkbaar dat bij een uitgevoerd onderzoek uit het uitvoeringsprogramma een separaat raadsvoorstel aan de gemeenteraad wordt aangeboden.
- 4.1. *Vanuit de energietransitie is voor Mobiliteit € 400.000,- gereserveerd om vanuit Mobiliteit bij te dragen aan de doelstellingen zoals verwoord in de routekaart energie.*
 1. Op 3 februari 2021 heeft de gemeenteraad de routekaart energie vastgesteld. Hieruit blijkt dat Mobiliteit een aandeel van circa 20% heeft in het totale energieverbruik van Weert. Om dit aandeel te reduceren is in de routekaart door de gemeenteraad reeds € 400.000,- gereserveerd voor Mobiliteit. Met dit voorstel wordt dit bedrag aan de gemeenteraad gevraagd om in de periode 2021-2023 in te zetten. Het budget is niet toereikend om fysieke maatregelen te treffen. Het

rendement zou dan laag zijn. Vandaar dat dit budget met name wordt ingezet om onderzoeken, plannen en bewustwordingscampagnes te genereren die het doel hebben om meer mensen (vanuit de auto) op de fiets te krijgen en elektrische vervoerbewegingen te bevorderen voor energiezuinige c.q. energie neutrale mobiliteit. Aanvullend is het advies om dit budget in te zetten voor (zie ook bijlage "Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan 2030" bij dit Raadsvoorstel):

- O-01: Ondersteunen team gezonde, duurzame en veilige mobiliteit + bewustwordingscampagnes & gedragscampagnes
- O-02: Samenstellen werkgroep prettige en veilige leefomgeving (onderdeel omgevingsvisie)
- O-03: Organiseren themasessies gezonde, duurzame, veilige en inclusieve stadsinrichting
- O-04: Opzetten mobiliteitsmonitor
- G-01: Onderzoek verduurzamen gemeentelijke mobiliteit
- G-02: Opstellen beleidsregels (elektrische) deelmobiliteit
- G-03: Onderzoek vervoer op maat in dorpen en wijken
- G-04: Inrichten veilige schoolomgevingen (aanvullend)
- G-05: Actieplan duurzame Stadslogistiek
- I-06: Inventarisatie gereden fietsroutes (geografische enquête)
- I-07: Studie fietsverbindingen IJzeren Man en de Weerterbergen
- I-13: Opstellen fietsparkeerplan
- I-14: Proef bewaakte fietsenstalling parkeergarage oude stadskantoor
- I-21: Opstellen plan voor vitaliteitsroutes
- I-28: Opstellen actieplan afwaarderen wegen van 50 naar 30 km/u
- I-33: Onderzoek veilige fietsoversteek Ringbaan bij College
- I-36: Haalbaarheidsstudie smarthubs bij afrit Weert Noord, bij afrit Kelpen-Oler en langs de Ringbaan-Noord.

Kanttekeningen en risico's

De financiële impact van infrastructurele maatregelen is vaak behoorlijk groot. De gemeentelijke begroting laat dergelijke investeringen niet toe. Vandaar dat continue gezocht wordt naar subsidiemogelijkheden en combinaties met andere plannen, programma's en projecten om zo de slagkracht voor de maatregelen te vergroten.

Het proces van de Omgevingsvisie is nog in de opbouwfase en kent nog een lange doorlooptijd. Het GVVP dient als bouwsteen voor de Omgevingsvisie. Hiertoe kan het in de toekomst leiden tot bijstelling van de doelstellingen. Over mogelijke bijstellingen wordt u tijdig geïnformeerd.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Voor de genoemde doelstellingen in het Mobiliteitsplan zijn concrete maatregelen benoemd. Hiervan is een doorvertaling gemaakt, waarbij er een drietal tredes zijn toegepast: iets doen we NU (2021 – 2023) iets doen we STRAKS (2024 – 2030) en iets doen we LATER (2030 of later). Voor hetgeen we NU doen is dekking voorzien vanuit bestaande middelen en vanuit het budget van € 400.000,- ten aanzien van de energiereserve. De genoemde budgetten in het uitvoeringsprogramma zijn indicatief en tot stand gekomen vanuit ervaringen en getoetst bij een externe partij.

Mocht blijken dat er aanvullende middelen nodig zijn dan wordt dit in principe middels een prioriteit in de begroting 2022 en/of begroting 2023 meegenomen. Voor de financiële doorvertaling van de jaren na 2023 wordt in principe bij de eerste evaluatie op

teruggepakt, waarna wederom een gedetailleerde financiële doorkijk van 3 jaar gegeven wordt. Ten aanzien van onderzoeken die uitgevoerd worden is het denkbaar dat een separaat raadsvoorstel aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Duurzaamheid

Het Mobiliteitsplan kent vijf speerpunten. In de aanloop naar de visie werd de routekaart energie opgesteld. De ambitie uit deze routekaart is helder: Mobiliteit heeft een aandeel van 20% als het gaat om energiebehoefte. Het doel is om tot 2040 deze behoefte te reduceren met 50%. In het GVVP is de ambitie van "Energie neutrale mobiliteit in 2040" in concrete – meetbare – doelstellingen vertaald, die zijn gericht op het gebruik van elektrische voertuigen, lopen, fietsen en openbaar vervoer. De maatregelen die we in het GVVP voorstellen bestaan uit drie onderdelen:

1. Het maximaal faciliteren van het gebruik van elektrische voertuigen, bijvoorbeeld door te zorgen voor voldoende laadvoorzieningen.
2. Gedragsmaatregelen die inwoners stimuleren om zoveel mogelijk gebruik te maken van lopen, fietsen en openbaar vervoer, bijvoorbeeld door campagnes, educatie op scholen en slimme keuzes in de inrichting van de openbare ruimte.
3. Een schaa sprong geven aan de loop- en fietsinfrastructuur. We zorgen voor veilige, comfortabele en directe fietsroutes in een regionaal netwerk dat uitgaat van een actieradius van de elektrische fiets van 15 kilometer. Dit doen we bijvoorbeeld door het realiseren van snelfietsroutes naar omliggende steden en dorpen, het aanleggen van vrij liggende fietspaden langs 50, 60 en 80 km/u wegen, het realiseren van voldoende stallingsvoorzieningen etc.

Investerings in fietsinfrastructuur laten we zoveel mogelijk meelopen met de onderhoudsplanning van wegen en riolering. Er zijn echter meer middelen nodig dan waar in de begroting rekening mee gehouden is voor onderhoud. Hiervoor zijn daarom aanvullende middelen nodig, evenals voor de gedragsmaatregelen en laadvoorzieningen. Omdat vanuit de routekaart een aanvullende inspanning nodig is op het gebied van mobiliteit wordt € 400.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van maatregelen die bijdragen aan de ambities van een "Energie neutrale mobiliteit in 2040" in de gemeente Weert. Hierbij gaat het niet om losse maatregelen, maar een langdurig traject (>10 jaar) dat is gericht om met de eigenschappen van de huidige infra van Weert (auto-vriendelijke stad) een echte fietsstad te maken.

Uitvoering/evaluatie

Het Mobiliteitsplan is niet in beton gegoten. Dit kan ook niet, gelet op de transitie waarin we ons op dit moment begeven. Omdat het plan mogelijk aan verandering onderhevig is, wordt medio/eind 2023 een evaluatie opgesteld. Voor 2024 wordt een geactualiseerd mobiliteitsplan met bijbehorend uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraad voorgelegd.

Communicatie/participatie

Het Mobiliteitsplan is een omvangrijk plan en beslaat een termijn van 10 jaar. Communicatie is daarin een essentieel onderdeel, die gedurende de gehele periode op gepaste wijze vorm moet krijgen. Ook omdat van de inwoners van Weert de komende jaren verwacht wordt dat men zich duurzaam verplaatst.

Ten aanzien van participatie geldt dat bij de nadere uitwerking of onderzoek participatief wordt opgetrokken met belanghebbenden en stakeholders. Op deze wijze wordt getracht de doelstellingen samen met inwoners en ondernemers te behalen.

Overleg gevoerd met

Intern:

Anouk Cramers – R&E
Edward Salman – Financiën
Dirk Franssen – OG
Eddy Duprée – OG

Aan de totstandkoming van het Mobiliteitsplan hebben daarnaast bijgedragen:

- Marianne Arts (R&E)
- Pierre Heuts (R&E)
- Orte Hermus (R&E)
- Lusan Korten-Kavelaars (R&E)
- Loes Janssen (R&E)
- Roy Thijssen (R&E)
- Peter Kuppens (R&E)
- Henk Creemers (R&E)
- Michel Jans (R&E)
- Renata Bruinsma (RAE)
- Werner Mentens (R&E)

Extern:

RMO Coördinator – Michel Hagoort
Kragten - Jan Waalen

Bijlagen:

- Raadsvoorstel en -besluit Mobiliteitsplan 2030
- Mobiliteitsplan Weert 2030 (A4)
- Kaartenboek Mobiliteitsplan 2030
- Meerjaren Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan 2030
- Presentatie Raadssessie Aanpak GVVP
- Presentatie Raadssessie Droomscenario Speerpunten
- Mobiliteitsvisie Weert Raadsvoorstel DJ-845025
- Publicatieversie Mobiliteitsplan 2030 (A0)

